

SAMPLE

[No. of Questions : 05]
[No. of Printed Pages : 18]

Secretary

PART -II

TLH & TLS

Time : 1½ Hours]

Full Marks : 50

Roll No. of the Candidate

(Verified and found correct)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

ANSWER

Full signature of the Invigilator

Date of Examination .....

REGULAR

AR -10 & 11

2014

AH

SET : A

PART -II

SUBJECTIVE

ପରୀକ୍ଷାଧୀନ ନିମନ୍ତେ ସୁଚନା :

- କ. ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସାଲଗୁ ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ପାଇବା ପରେ ଏହା ଉପରେ ମୁଦ୍ରିତ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସାଲଗୁ ଉତ୍ତର ଖାତାର ପ୍ରତ୍ୟେକପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ଓ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ମହିତ ମିଳାଇ ଦିଅ । ଏଥରେ ସେଇ ସଂକେତ ପ୍ରତି ପୃଷ୍ଠାରେ ଠିକ୍ ଭାବରେ ଲେଖା ହୋଇଛି ନା ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ମିଳାଇ ଦିଅ ।

ଖ. ଯଦି କିଛି ତୁଟି ପରିଲକ୍ଷିତ ହୁଏ, ତେବେ ତୁଟିଯୁଣ୍ଡ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସାଲଗୁ ଉତ୍ତର ଖାତାଟି ପରାକ୍ଷା ଗୁଡ଼ ଦାଯିତ୍ବରେ ଥିବା ଦିରାଷକଙ୍କୁ ଫେରାଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଠିକ୍ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ମାଗିନିଥି ।

ଘ. ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ତଳେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବାକୁ ହେବ ।

ଘ. ଆବଶ୍ୟକ ସ୍ଥାନେ ଶେଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠାରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବେ । ଶେଷରେ ଦିଆଯାଇଥିବା (ରେପ୍ କରିବା) ସ୍ଥାନରେ ରେପ୍ କରିବେ ।

FOR USE AT THE EVALUATION CENTRE

Q. No.	Marks awarded	Signature of Examiner
1		Regd. No.
2		Regd. No.
3		Regd. No.
4		Regd. No.
5		Regd. No.

Signature of the Scrutiniser

Regd. No.

Sign. of the Dy. Chief Examiner

Regd. No.

Sign. of the Chief Examiner

Regd. No.

Total Mark

1

in words .....

Sign. of the Examiner

Date of Evaluation.....

ଶାଧାରଣ ସୂଚନା :

: GENERAL INSTRUCTIONS :

- ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତରଖାତାରେ ଉତ୍ତୟ ଦାର୍ଢ ଓ ସଂକଷିପ୍ତ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ରହିଅଛି ।
The Question-cum-Answer Booklet consists of long and short answer type of questions.
- ଦାର୍ଢ ଉତ୍ତରମୂଳକ ପ୍ରଶ୍ନ ନିମନ୍ତେ ନିମ୍ନରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇଛି । ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନେ ସେହି ସ୍ଥାନ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
For subjective type questions required space for each question has been provided. The candidate has to answer the questions in the space provided.
- ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।
Follow the instructions given against both the objective and subjective types of questions.
- ଉତ୍ତର କଳା ଏବଂ ମାଳ ବଲ ପାଇଁ ଫେନ୍଱ରେ ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
Candidate should write the answer with blue / black ball point pen only.
- ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାରେ ଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ପଡ଼ିବା, ସେଇ କୋଡ଼ ମିଳାଇବା, ମୁଦ୍ରିତ ପୃଷ୍ଠା ସଂଖ୍ୟା ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ସଂଖ୍ୟା ମିଳାଇବା ନିମନ୍ତେ ପରୀକ୍ଷାର୍ଥୀମାନଙ୍କୁ ୧୫ ମିନିଟ୍ ଅଧିକା ସମୟ ଦିଆଯିବ ।
Extra 15 minutes shall be given to read the Question Paper -cum- Answer Booklet, verify the subject code, No. of questions, No. of printed pages and illegible printing if any for exchange.
- ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ସଂଲଗ୍ନ ଉତ୍ତର ଖାତାର ଶେଷରେ ସଂଲଗ୍ନ ଥିବା ଖାଲି ପୃଷ୍ଠା, ଭୁଲ କରିଥିବା ଯେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ନିମନ୍ତେ ବ୍ୟବହାର କରାଯିବ । ଅତିରିକ୍ତ ପୃଷ୍ଠାରେ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ବେଳେ ପ୍ରଶ୍ନର କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା ଲେଖିବା ଆବଶ୍ୟକ ।
Extra rolling pages given at the end of this booklet may be utilised for writing the answers or extra answers if necessary. Question serial numbers with bit number if any should be written on the margin of the additional Answer Book.

THIRD LANGUAGE HINDI
SAMPLE QUESTIONS FOR HSC EXAMINATION-2014
PART-II
SUBJECTIVE TYPE

Candidates are required to write the answers in their own words as far as practicable.

The figures in the right-hand margin indicate marks.

Answer all questions.

1. नीचे लिखे प्रश्नों के उत्तर दो-तीन वाक्यों में दीजिए -

5 x 2

क) मधुर भाषण किसे कहते हैं ?

अथवा

पंडित चन्द्रधर पर अफसर लोग क्यों खुश थे ?

Ans:- _____

ख) विवेकानंद का व्यक्तित्व कैसा था ?

अथवा

लेखिका का ध्यान आकर्षित करने के लिए गिल्लू क्या करता था ?

Ans:- _____

---

2. नीचे लिखी पंक्तियों का भाव दो-तीन वाक्यों में समझाइए-

5 x 2

क) साँच बराबर तप नहीं, झूठ बराबर पाप ।

अथवा

रहो न भूल के कभी मदांध तुच्छ वित्त से ,
सनाथ जान आपको करो न गर्व चित्त में ।

Ans:- _____

ख) सूर स्याम मोहि गोधन की सौं, हैं माता तू पूत ।

अथवा

संकट में यदि मुस्का न सको,
भय से कातर हो मत रोआ !

Ans:- _____

---

3. किन्हीं पाँच वाक्यों का हिन्दी में अनुवाद कीजिए -

5 x 2

- क) नाल आकाश प्रबू बेले प्लूनर दिशे ।
- ख) पृथ्वीवारे उनि उग जल ओ एक उग प्लूल ।
- ग) बेले बेले प्रम्बुद्वरे छड़ आवे ।
- घ) प्लूं केवेद दि प्लूरा पाइ नाहिं ।
- ड) बिजयवारु बिजयादशमीवरे कठक पाइथले ।
- च) कठिन परिश्रम कर, प्रपालता त्रिलिंब ।
- छ) दरिद्रमानझ व्वेबा उगबानझ व्वेबा थठें ।
- ज) छुम्रे नदनकानन देख्नाछ कि ?

Ans:-

---

4. निम्नलिखित अनुच्छेद को पढ़कर पूछे गये प्रश्नों के उत्तर लिखिए -

5 x 2

आम का वृक्ष लगाने पर कालांतर में आम प्राप्त होंगे । वट वृक्ष लगाने पर गहन छाया मिलेगी, लेकिन बबूल के बीज उगाएंगे तो काँटे हाथ लगेंगे । बीज के अनुसार पेड़ उगेंगे । इसलिए जरूरी है सही बीजारोपण करें । इच्छाएँ तो अनंत हैं - अच्छी और बुरी अर्थात् सकारात्मक और नकारात्मक दोनों तरह की हैं । इच्छाओं की भूल-भुलैया में खोने और इच्छाओं का दास होने की अपेक्षा इच्छाओं के सही चुनाव की योग्यता मनुष्य में होनी चाहिए । इच्छा रहित मनुष्य तो बंजर धरती के समान है । गलत इच्छाएँ जीवन को रेगिस्टान बना देती हैं जबकि सात्त्विक इच्छाएँ मनुष्य के जीवन को एक हरे-भरे उद्यान में परिवर्तित कर देती हैं । किस इच्छा को चुनना है, यह मनुष्य के व्यक्तित्व पर निर्भर करता है ।

क) वट वृक्ष लगाने से क्या लाभ मिलेगा ?

ख) इच्छाएँ क्या-क्या हैं ?

ग) किसको बंजर धरती माना जाता है ?

घ) गलत इच्छाएँ मनुष्य को क्या कर देती हैं ?

ड) सात्त्विक इच्छाएँ क्या कर सकती हैं ?

Ans:- _____

---

5. निर्देशानुसार निम्नलिखित प्रश्नों के उत्तर दीजिए -

5 x 2

- (i) रेखांकित शब्द का लिंग बदलकर वाक्य को फिर से लिखिए - धोबी कपड़ा धो रहा है ।
- (ii) रेखांकित शब्द का वचन बदलकर वाक्य को फिर से लिखिए - लड़कियाँ नाच रही हैं ।
- (iii) 'चतुर' विशेषण शब्द के प्रयोग से एक सार्थक वाक्य बनाइए ।
- (iv) जीवन की वरदान स्वतन्त्रता है । - इस वाक्य को शुद्ध करके लिखिए ।
- (v) यहाँ अंग्रेजों का शासन है । - इस वाक्य को भूतकाल में बदलकर लिखिए ।

Ans:- _____

अतिरिक्त

अतिरिक्त